

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

2. Odium proprium Deus in damnatos exercet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

CERTAMEN II.

Odium proprium Deus in damnatos exercet.

1. Dicendum secundo cum Doctoribus primæ sententiæ adversus secundæ Assertores. Deum damnatos æternum ab instanti impendentis suæ mortis, ac per totam deinceps æternitatem proprio prosequi odio, id nos scriptura sæpe docet nominibus iræ, & furoris, quem in damnatos dicitur Deus exercere: quibus ij affectus propiorie sententis Deo non tribuuntur, siquidem passionibus continent, quæ in Deum non cadunt, ut mox videbimus: quare odium solum purum propriumque in peccatores Deo eis locutionibus tribuitur, is enim affectus solus, qui imperfectionem non continet, eis vocibus potest significari: id ipsum significatur vocibus vindictæ, & ultionis, quas tandem de perpetuo inimicis suis damnatis æqua frequentia Deum sumpturum in scripturis dicitur: secundo probatur ex Augustino proxime citato, eiusque ratione. Postquam enim ostendit merito non esse odio habendum peccatorem viatorem, de cuius ad Deum, & fraternitatem nostram, æternamque amicitiam charitatis reditu spes esse potest, subdit immediate postremis recitatis verbis, *Diabolus, & Angeli eius in scripturis sanctis manifestari sunt nobis, quod ad ignem æternum sunt destinati, ipsorum tantum desperanda est correctio, contra quos habemus certam lucram*: quare eos: ripte, & Dei & nostri in odium Dei oblinatos perpetuo inimicos certo nobis notos, absque dissonantia vlla, & periculo Dei peccatores amicos, & filios, ac subinde etiam nostri æternos fratres, odendi, odium ex Dei amore, & charitate potest exerceri. Tertio ex testimoniis datis Prosperti, & Hieron. certam. 1. numer. 4. ubi ex eo præcisè eis locis Psalm. 103. & Psalm. 6. odium Dei proprium in peccatores viatores non contineri aiant: quia ex affectu salutis, & correctionis eorum paterno temporalia mala ipsis à Deo infliguntur: ad æternum damnatis æterna supplicia nulloquam ex Paterno Dei affectu mala tam poenitua quam priuatiua à Deo infliguntur: ergo non solum videtur infligi ex odio sed verè ac proprie ex odio infliguntur. Postrema præsertim illa Hieronymi repetenda ratio. *Aliud est cedere Magistri, & Parentis affectu; aliud contra adversarios crudeli animo deservire.*

2. Ratio Theologica: quia odium proprium est vel le alicui malum, quia ipsi malum est & condigna displicentia ipsius, si odium rationabile, nec peccatum sit; vel potius est efficax ipsius displicentia ob sufficientem, & condignam eius malignitatem, malitiamque, ex qua efficax displicentia ipsi mala, & nociva amantur, ut conuersionis de anima ostendi: atque Deus, & condignam de æternè damnatis displicentiam habet, atque ex ipsorum displicentia illa efficax mala æterna illis eliciter vult, & amat: ergo proprie odit damnatos. Minor, quoad condignam, displicentiam de damnatis in æternum peccatoribus, probatur ex dictis controuersi, de necessitate Incarnationis contra infinitatem malitiæ, seu offensæ mortalis, quam ex æternitate pænæ damnatorum iustissimè, non solum ex iustitia legali (ut doctores sapientes non pauci difficultate oppressi solummodo volunt admitti) sed ex iustitia, etiam naturali, inferri concedunt: etenim distinctissimè ibi dignitatem formalem à dignitate valorosa pænarum, & illam quidem stare solum diximus in infensione, seu offensione obiectiua malitiæ, & peccati, quæ, quamdiu in persona persecutoris, Deo insensum reddit peccatorem, dignumque odio Dei constituit natura sua; sublata vero malitiæ eius conuersionem, & iustitiam peccatoris ius illud odij, & infensionis Dei mala ex eo affectu infligendi cessare: ac proinde, cum in damnatis non cesset, in æternum, ex co tate naturali suo Deum illos æternè punire; & minus

valde, quam iure illo possit se merito valoroso malitiæ & infensionis mortalium (quod limitatum est, maiusque subinde, & minus pro magnitudine malitiæ mortalis minore, vel maiore, & quamdiu satisfactum reatu pænæ non est, vel satis: passione, vel merito peccatoris, vel supremi Iudicis Dei gratuita remissione, & condonatione pænæ in sanctis, & iustis, quoad id, cui satisfactum iam non est, nec remissum, persecutor) se se accommodans.

3. Ius autem hoc naturale Dei ad odium erga graves peccatores, & infligendi, quamdiu tales sunt, mala, quæ velut ob dignitatem formalem malitiæ, & infensionis obiectiue mortalis, in odio Dei, quod in mortali quouis ab omni Theologia admittitur (in damnatis præsertim, qui Deum, & oderunt & non esse ex parte sui efficaciter, tametsi irritò, & inaniter expresse volunt) negarique tuto nequit, fundatur; etenim, qui alterius se inimicum constituit, eo ipso damnus odio, & malis, quæ ipsi ille pro tunc alter inferre possit, ac velit, tam poenitua, quam priuatiua eo ipso se exponit dignisque formaliter redditur; tametsi ob commune bonum, & rationalis Reipublicæ statum, & conseruationem nemo ex nobis ius, vel odio habendi, vel, puniendi inimicum habeat: sed supremo eius Reipublicæ Domino, ac iudici solum, & priuatiue, ut aiat, ius illud patet, qui id cunctis idè intimauit *mibi vindictam, & ego retribuam*. Cum autem Deus, & supremus Dominus, & rerum omnium arbiter, & iudex sit; nec alium superiorem, ad quem pro odij nostri, & infensionis, seu offensionis obiectiue in ipsis satisfactione & vindicta obtinenda prouocet, & appeller; odio & supplicis peccatorum pro infensione, & odio in ipsum nostro vindictam de peccatoribus sibi inferens, quamdiu tales sunt, ius plenum, atque absolutum habet; nec vtrumque pro suo nutu contra peccatorem exercendo contrarius, sed potius ex iure suo se gerit, & quidem reatu culpæ, quod in læthali à creatura pænæ diuersus est. Deique iustam infensionem, seu odium, solummodo respicit, nequit non reus constitui formaliter, qui illud in se admittit, eoque peccator formaliter constituitur: etsi non ita ample, ut omnium malorum, tam poenitiorum quam negatiuorum, ad quæ se Dei potentia absolute extendit reus formaliter læthali constituitur, quæ infinita sunt, sed quorum peccator est capax: quæ sunt finita. Quando vero illud in peccatores viatores non exercet, imò vero amorem ut vidimus pietatis elementis, & indulgentissimæ bonitatis suæ est: ex hac ergo doctrina (ex qua citato loco Theologica plura scitu dignissima deducebamus) claret Deum de damnatis peccatoribus pro tota æternitate ob læthalia efficaciter displicere: quod mea sententia idem ipsum est, quod eos proprie odisse.

4. Sed demus odium non solum efficacem de ipsis displicentiam, verum & inde ortam infligendi ipsis mala, quatenus mala ipsi sunt, requiri: neque id Deo erga damnatos deficit: in quos miltros tot Dei voluntate depluunt, ac æternè depluent mala: etenim ex ea peccatorum displicentia iustissima possunt iustissime depluere; neque ad eorum correctionem, & salutem, post decretum, & sententiam latam damnationis irreuocabilem à Deo ipsis decernuntur, & infliguntur, possuntve infligi: nec vllum est vestigium aliud amoris erga ipsos, ex quo eis à Deo tot mala decernantur ac inferantur; ergo ex displicentia Diuina efficaci erga illos à Deo infliguntur; sed iniquum aduersarij ex amore iustitiæ vindictiue à Deo ea mala infligi, eisque puniri delicta: quod quidem, & in se, & ipsi damnatis, ut partes Reipublicæ rationalis sunt, bonum, nempe eo modo quo possunt, pænali illa solutione peccati ad iustitiam reduci: ac sibi apto, & debito loco in inferno collocari; etsi ex damnato, ut priuata persona est considerato mala sunt, & nocua, qua ratione, & ex odio, seu displicentia ipsorum ob læthale adhuc, nusquam à Deo infliguntur sed solum è publicæ vindictæ, & eorum, ut pars rationalis Reipublicæ sunt, conuenientiæ amore, ita meditatus videtur Anselmus subtiliter à nostro Ruiz obseruatus in elucidario vers. med. ubi rogans: *quomodo Deus dicitur malos odio habere?* Respondet: *enim di- ligat Deus qua creauit, sed non cuncta in uno loco locauit.*

ge à medio
 Sed nec ego dubito punctionem iustam damna-
 torum in aeternum bonam, neque villatus in se ma-
 lam esse, atque ex iustitia vindictae suae; & boni pu-
 blicii amari à Deo volitam, & amatam: atque ex eo præ-
 esse odium Dei in eis damnatos non exerceri propriè:
 sed vterius contentio eadem mala, vi ipsi priuatiim
 sumptis, atque, vi personae particulares sunt ex eorum
 dissimilitudo ob mortalis, etiam perpetuam, maculam,
 perpetuo etiam à Deo iustificandi inferri ob rationes, &
 fundamenta data: id autem quod subtilius ex Anselmo
 respondetur, solum occurrit alteri difficultati iam opo-
 nenda de amore vniuersali, quo Deus creata cuncta
 quae absolute sunt diligit: atque hunc creaturae volitione
 damnationis respectu damnatorum non deficere,
 etsi eos deteriore loco, quam Beatos quosque, tamen
 pro meritis, & dignitate reponat: id quod pictoris,
 & coloris exemplo demonstrat. At vero dilectionem
 Dei amicitiae, & charitatis propriam, odique proprii,
 & inimicitiae exclusiuam, & aduersam erga damnatos,
 nec admittit, nec admitti non solum à Theologo, sed
 nec à suo homine potest. Tum: quia generalis ille
 amor Dei rebus ut sint, omnibus amicitiae incapaci-
 bus communis cum capacibus amicitiae vna est: nemoque
 amicitiae propria affectum ex parte Dei erga perpetuo
 eius inimicos concessit, audebitque concedere: etiam ex
 eis, qui Dei odium erga ipsos negant. At dies pri-
 mum, ac praecipuum bonum cuiusque est suum esse:
 ergo, qui vult alius, & amore suo dat, & conseruat ip-
 sius esse, vi etiam Deus dat & conseruat damnato,
 vult ipsi praecipuum, imò summum ipsius bonum: ergo
 propriae amicitiae ex parte sua (si capax redemandi ille
 sit) ipsum amat: si creatura amore propriae est vellic alio-
 rum bonum. Respondetur, creaturae rationalis bonum pri-
 mum non esse eius esse, vi de Iuda prodire apud
 Matthaeum Dominus expressit illis verbis: *bonum erat
 ei, si naus non fuisset*: quo eius non esse melius ipsi
 fore, quam esse satis docuit: esse siquidem praecipuum,
 ac summum eius bonum summa, aeternaque beatus
 summum autem eius malum perpetua eius priuatio, ob
 quam, & ceteras aeternas aerumnas damnati non esse
 vehemenssimè, etsi incassum, desiderant: vident enim
 vi perpetuo pereant. Ad hac Dei charitas, & amicitia ex
 parte adhaec sui ad supernaturale bonum terminatur,
 quod vel supplicii, vel dispoitio, aut intendit; esse autem
 ipsum creaturae rationalis mere naturale est, et si
 in eo ordine sit praecipuum: quare ad determinandam
 amorem amicitiae Dei proprium est prorsus in-
 eptum.

6. Dices per nos Dei odium in damnato nobis dignitatem formalem malitiae, & maculae, & infensiois obiectivae esse iustificans: ergo concipitur à Deo eiusmodi odium in damnato ex affectu iustitiae: ergo non ex displicentia de damnato, seu quia eius malum est, sed quia odium illud bonum, & honestum Deum est, atque ei sui, fuxque iustitiae amore: hic autem affectus, ut auctoris à damnis sit, non autem odium proprie erit; quod essentialiter est displicentia personae, non autem ex amore odii habentis concipi, atque in malum odium, quia malum illius est, non autem, quia bonum odii habenti ei debet ferri. Hoc argumentum male Vasquium nostrum vexat loco citato in confirmatione rationis, præcipue vti illud voluit præoccupare ac reliquos ipsi, & nobis in hac conclusione consentientes insolubiler vexabit; qui ad omnem actum virtutis propter ipsam honestatis virtutis illius requirunt: quibus ergo, vt plurimum assensior, non autem quoad amicitiae virtutem: quia omnium sententia ex complacentia personae ob eius bonitatem essentia sua esse debet; quin ex honestate, & convenientia morali nostra, & quia bonum nobis, &

ex complicitate tandem nostri, esse possit: quod ipsum in odio inimicitiae amoris amicitiae possit contineri: quod fratribus rationem mal in tra rationis dicitur: rectum, ac iustum in obiecto odio habendo habeat: vti Deum habere in damnis vidimus) quod iam loquar efficacem displicentiam de altero hostilitatem habebit: est huius hostilitatis gratia odium in illum non eliciat: imò vero, si odium proprium fit obis hostilitatem elici nequit: vti obiecto, & amoris amicitiae propriae exemplum probat; sed adus ille obis hostilitatem, elicitus reflexus actus supra odium dictum erit, alteriusque speciei ab illo: quare neganda est consequentia prima ex doctrina hac, valde obviante ad distinctionem actuum supernaturalium vnde Theologorum ab aliis supernaturalibus qui tales apparent designandam. Inquires ergo ex displicentia, & odio in damnatos poterit Deus eorum præcipuum malum, nempe peccatum, eis velie. Negatur consequentia: quia, etsi ipsi malum fiat, essentia sua Deo etiam cumque distamini dissonantens est: quare ni essentiam eorum amari a Deo non potest quod ipse peccet: quod est impossibile. Accedit: quod si Deus amare illud facit ea ratione posset, posset etiam ob illud in damnatos sibi complacere: & contradictione alia bene placere Deo damnatus posset, vnde maxime, & mihi displicet: aliaque rursus contradictoria facile inferrentur.

*De Cateris fuga, & auersionis animi
affectibus.*

Reliquos auersionis affectus ab odio hactenus ex-
minato diuersos disputationis præfatione recen-
sumus, & explicuimus, etli summarie satis, idcirco nihil
de eis huius quæstionis præfatione.

*De Fuga speciali timore, dolore, seu
tristitia statuitur.*

[illegible]